

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАКАЗ

27.12.2017

м. Київ

N 5232/1746

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
10 січня 2018 р. за N 33/31485

Про затвердження Положення про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту

Відповідно до абзацу сімнадцятого частини другої [статті 6](#) та [статті 51 Закону України "Про фізичну культуру і спорт"](#), підпункту 5 пункту 16 Положення про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 року N 2025](#) (зі змінами), підпункту 27 пункту 4 Положення про Міністерство молоді та спорту України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року N 220](#) (зі змінами), [наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17 червня 2014 року N 401 "Про систему надання лікарсько-фізкультурної допомоги в Україні"](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 липня 2014 року за N 746/25523,

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Положення про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту (далі - Положення), що додається.
2. Закладам охорони здоров'я системи надання лікарсько-фізкультурної допомоги в Україні, організаторам фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладам фізичної культури і спорту використовувати Положення при організації роботи.
3. Державній установі "Український медичний центр спортивної медицини Міністерства охорони здоров'я України" надавати інформацію про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту до Міністерства молоді та спорту України та Міністерства охорони здоров'я України після її обробки та аналізу.
4. Департаменту олімпійського спорту Міністерства молоді та спорту України подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра молоді та спорту України та заступника Міністра охорони здоров'я України відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Міністр молоді
та спорту України
В. о. Міністра
охорони здоров'я України

І. О. Жданов
У. Супрун

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України
27 грудня 2017 року N 5232/1746
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
10 січня 2018 р. за N 33/31485

ПОЛОЖЕННЯ

про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок медичного забезпечення фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів та закладів фізичної культури і спорту закладами охорони здоров'я державної та комунальної форм власності системи надання лікарсько-фізкультурної допомоги в Україні, що мають право на проведення медичних оглядів та надання медичного допуску особам до занять фізичною культурою і спортом, у тому числі з обов'язковим диспансерним наглядом.
2. У цьому Положенні терміни застосовуються у таких значеннях:

допуск - документ, що містить інформацію з медичної документації стосовно стану здоров'я особи, яка має намір взяти або бере участь у фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходах, та заповнюється лікарем;

заходи - фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи, у тому числі з олімпійських та неолімпійських видів спорту, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України, календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст, селищ, сіл, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності та дитячо-юнацьких спортивних шкіл, закладів освіти усіх типів і рівнів акредитації та проводяться під час навчального процесу і в позанавчальний час;

кабінет закладу - відділення (кабінет) лікувальної фізкультури і спортивної медицини або відділення (кабінет) спортивної медицини, що організовується в закладі охорони здоров'я державної або комунальної форми власності відповідно до вимог Положення про відділення (кабінет) спортивної медицини, затвердженого [наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 червня 2014 року N 401](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 липня 2014 року за N 749/25526;

лікар - лікар з лікувальної фізкультури і спортивної медицини або лікар зі спортивної медицини, який відповідає кваліфікаційним вимогам Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників "Охорона здоров'я". Випуск 78, затвердженого [наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року N 117](#) (далі - ДКХП), та здійснює медичне спостереження за станом здоров'я осіб-учасників під час проведення заходів;

організатор заходу - суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, що здійснюють підготовку та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів і надають фізкультурно-спортивні послуги;

особи-учасники - особи, які займаються фізичною культурою і спортом та є учасниками фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів;

старший лікар заходу - лікар з лікувальної фізкультури і спортивної медицини або лікар зі спортивної медицини, який відповідає кваліфікаційним вимогам [ДКХП](#), здійснює організацію медичного спостереження за станом здоров'я учасників під час проведення заходів та є відповідальним за його якісне проведення.

Терміни "заклад фізичної культури і спорту" та "фізкультурно-спортивна послуга" застосовуються у значеннях, наведених у [Законі України "Про фізичну культуру і спорт"](#).

II. Медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів

1. Медичне забезпечення заходів здійснюється відповідно до стандартів надання медичної допомоги.
2. Допуск осіб-учасників до участі у заході здійснює лікар, що є працівником закладу охорони здоров'я державної та комунальної форм власності системи надання лікарсько-фізкультурної допомоги в Україні, що має право на проведення медичних оглядів та надання медичного допуску особам до занять фізичною культурою і спортом, у тому числі з обов'язковим диспансерним наглядом (далі - заклад), шляхом проведення медичного огляду цих осіб.
3. З метою здійснення медичного забезпечення заходу керівник спортивної або фізкультурно-спортивної організації: залучає заклади на договірних засадах за заявничим принципом; спільно із закладом формує заявочний лист учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів (далі - заявочний лист) за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення, та вносить до нього додаткову інформацію з урахуванням особливостей конкретного виду спорту; передає заповнені заявочні листи організатору заходу.
4. Не пізніше ніж за 30 днів до початку проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів організатор заходу обирає заклад, що здійснюватиме на договірних засадах медичне забезпечення заходу, враховуючи місце проведення заходу та виходячи з потужностей закладу.
5. За відсутності договору із закладом організатор заходу не має права відкривати та проводити захід.
6. Не пізніше ніж за 5 днів до дати початку проведення заходу організатор заходу подає до закладу, з яким укладено договір, заповнені заявочні листи.
7. З метою підвищення якості медичного забезпечення заходу заклад додатково може залучати на договірних засадах заклади охорони здоров'я, що не входять до системи надання лікарсько-фізкультурної допомоги в Україні (екстрена, невідкладна медична допомога тощо).
8. Для медичного забезпечення заходу керівник закладу призначає старшого лікаря заходу.
9. Особи-учасники допускаються до участі у заході на підставі допуску лікаря шляхом проведення медичного огляду та наявності страхового свідоцтва (поліса, сертифіката), передбаченого [пунктом 2 частини четвертої статті 6 Закону України "Про страхування"](#).
10. Лікар надає допуск на підставі [форм 0-61/о](#) та [0-62/о](#) облікової статистичної документації, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 1999 року N 302, та вносить відповідні дані до заявочного листа.
11. Допуск іноземних спортсменів до участі у міжнародних спортивних заходах здійснює старший лікар заходу за наявності у спортсмена страхового свідоцтва (поліса, сертифіката) відповідно до регламентів міжнародних спортивних організацій та законодавства України.
12. За потреби здійснюється розгортання медичних пунктів тимчасового базування заходу (далі - МПТБ). Рішення про розгортання МПТБ приймає керівник закладу за погодженням з організатором заходу та оформлює окремим наказом. Місце розташування МПТБ визначається у зазначеному наказі та позначається покажчиками на території об'єктів інфраструктури, задіяних у проведенні заходу.

13. Керівник закладу дає завдання старшому лікарю заходу щодо обсягу виконуваних робіт, за потреби забезпечує лікарськими засобами, виробами медичного призначення та медичною технікою.
14. Старший лікар заходу входить до складу суддівської колегії заходу.
15. Рішення старшого лікаря заходу обов'язкові для виконання організатором заходу, суддями та іншими особами-учасниками.
16. Старший лікар заходу:
  - здійснює медичне спостереження за особами-учасниками з метою попередження травм та захворювань;
  - перевіряє тотожність інформації, що міститься у заявочних листах, та відсутність вад і медичних протипоказань у осіб-учасників шляхом надання запитів до закладів та страховиків;
  - формує зведений заявочний лист учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів (далі - зведений заявочний лист) за формою згідно з додатком 2 до цього Положення, куди вносить відомості про осіб-учасників, яких допущено до участі у заході;
  - за потреби вносить додаткову інформацію про осіб-учасників до зведеного заявочного листа;
  - спостерігає за станом здоров'я осіб-учасників;
  - за потреби проводить медичні обстеження (огляди) осіб-учасників. Обов'язковому медичному огляду підлягають особи-учасники за наявності скарг на стан здоров'я чи явних ознак захворювання;
  - здійснює медичний огляд під час контрольних зважувань осіб-учасників, якщо змагання проводяться за ваговими категоріями;
  - проводить моніторинг організації харчування осіб-учасників;
  - проводить моніторинг якості умов проживання осіб-учасників;
  - забезпечує проведення інформаційно-методичної роботи з організатором заходу та особами-учасниками;
  - надає рекомендації з медичних питань;
  - проводить інструктажі організатора заходу з питань протидії виникненню ризиків життю та здоров'ю осіб-учасників;
  - перевіряє наявність і готовність до застосування засобів для надання екстреної медичної допомоги;
  - приймає рішення щодо оптимального розташування (розміщення) медичного та парамедичного персоналу (за наявності) на території проведення заходу;
  - проводить інструктажі та розподіл обов'язків серед медичних працівників і парамедиків (за наявності);
  - забезпечує організацію роботи (розгортання) МПТБ у необхідній кількості з постійним чергуванням медичних працівників і парамедиків (за наявності) та необхідними засобами для надання першої домедичної та невідкладної медичної допомоги. Визначає завдання та місця дислокації санітарного транспорту тощо;
  - узгоджує плани евакуації осіб-учасників, що вводяться в дію за рішенням організатора заходу у разі виникнення обставин, що можуть загрожувати їх життю чи здоров'ю;
  - після проведення заходу заповнює необхідну документацію та подає її на затвердження організатору заходу та керівнику закладу;
  - забороняє особі-учаснику подальшу участь у заході у разі:
    - відсутності інформації про стан здоров'я, допуску та страхового свідоцтва (поліса, сертифіката);
    - наявності ознак захворювань;
    - отримання травм, що потребують проведення заходів з екстреної медичної допомоги чи стаціонарного обстеження та лікування;
    - наявності скарг на погане самопочуття;
    - раптові загрози для життя чи здоров'я особи-учасника (осіб-учасників);
  - передає інформацію про недопущення особи-учасника до участі у заході головному судді заходу, який повідомляє про це організатора заходу та головну суддівську колегію.
17. Керівник закладу надає копії зведених заявочних листів до Державної установи "Український медичний центр спортивної медицини Міністерства охорони здоров'я України", яка після їх обробки та аналізу надає інформацію до Міністерства молоді та спорту України та Міністерства охорони здоров'я України.

III. Організація та функції МПТБ

1. МПТБ організовується з метою підвищення доступності долікарської медичної допомоги для осіб-учасників.
2. МПТБ є місцем тимчасового базування лікарів закладу, інших залучених медичних працівників та фахівців з домедичної допомоги (парамедиків).
3. МПТБ створюється за ініціативою закладу за погодженням з організатором заходу.
4. МПТБ утримується за рахунок закладу, який надає приміщення, що має відповідати санітарно-гігієнічним нормам, протипожежній безпеці, та здійснює його оснащення, забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.
5. У МПТБ лікарі та/або медичні працівники і фахівці з домедичної допомоги (парамедики) здійснюють заходи санітарно-просвітницького та профілактичного спрямування, консультації без проведення лікувально-профілактичних процедур, що потребують додаткового обладнання, а також надають медичну допомогу.
6. Лікарі та медичні працівники у МПТБ працюють за графіком, складеним старшим лікарем заходу, затвердженим керівником закладу та погодженим організатором заходу.

IV. Медичне забезпечення закладів фізичної культури і спорту

1. Медичне забезпечення закладів фізичної культури і спорту здійснюють кабінети закладів або визначений керівником закладу лікар на договірних засадах.

2. За відсутності договору із закладом заклад фізичної культури і спорту та заклади освіти усіх типів і рівнів акредитації не можуть надавати фізкультурно-спортивні послуги, у тому числі з фізичного виховання різних груп населення, фізкультурно-спортивної реабілітації, та здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність.
3. Організацію та управління роботою кабінету закладу здійснює завідувач, що призначається наказом керівника закладу, до структури якого входить кабінет закладу.
4. Завідувач має відповідати кваліфікаційним вимогам лікаря із спеціальності "Лікувальна справа" та спеціалізації за фахом "Лікувальна фізкультура і спортивна медицина" чи "Спортивна медицина", мати стаж роботи за фахом не менше 5 років, навички роботи з організації та управління охороною здоров'я, а також на автоматизованому робочому місці. Завідувачу надається доступ до роботи в електронних інформаційних системах Міністерства молоді та спорту України.
5. Завідувач здійснює допуск осіб до занять у закладі фізичної культури і спорту чи фізкультурно-оздоровчому закладі та підтверджує відповідність наявних допусків осіб до занять фізичною культурою і спортом, наданих лікарями інших закладів.

**Директор департаменту фізичної
культури та неолімпійських видів спорту
Міністерства молоді та спорту України**
**Виконуючий обов'язки директора
Медичного департаменту Міністерства
охорони здоров'я України**

М. В. Бідний

А. О. Гаврилук

Додаток 1

до Положення про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту (пункт 3 розділу II)

ЗАЯВОЧНИЙ ЛИСТ

учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів

_____

(назва фізкультурно-оздоровчого/спортивного заходу, вид спорту, організатор заходу)

_____

(дата, час та місце проведення заходу)

(назва команди)							
N з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи - учасника заходу	Число, місяць, рік народження	Спортивна кваліфікація	Прізвище, ім'я та по батькові тренера	Страховий поліс, найменування страхової компанії (серія, номер, термін дії, реєстровий номер)	Форма N 061/о - так/ні. Форма N 062/о - так/ні (необхідне підкреслити, вказати реєстровий номер)	Дата, підпис лікаря, який надав допуск (навпроти кожного прізвища учасника заходу)
1	2	3	4	5	6	7	8

Зазначені в списку _____ особи пройшли належну

(кількість цифрами та у дужках словами)

підготовку та допущені до участі у заході.

Керівник спортивної організації _____

(підпис)

(ініціали (ініціал імені), прізвище)

Тренер _____

(підпис)

(ініціали (ініціал імені), прізвище)

Керівник закладу охорони здоров'я _____

(підпис)

(ініціали (ініціал імені), прізвище)

Додаток 2

до Положення про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту (пункт 16 розділу II)

ЗВЕДЕНИЙ ЗАЯВОЧНИЙ ЛИСТ

учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів

(назва фізкультурно-оздоровчого/спортивного заходу, вид спорту, організатор заходу)

(дата, час та місце проведення заходу)

N з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи - учасника заходу	Число, місяць, рік народження	Спортивна кваліфікація	Прізвище, ім'я та по батькові тренера	Страховий поліс, найменування страхової компанії (серія, номер, термін дії, реєстровий номер)	Форма N 061/о - так/ні. Форма N 062/о - так/ні (необхідне підкреслити, вказати реєстровий номер)	Дата, підпис лікаря, який надав допуск (навпроти кожного прізвища учасника заходу)
1	2	3	4	5	6	7	8

До участі у заході допущено _____ осіб.

(кількість цифрами та у дужках словами)

Організатор заходу

_____ (підпис)

_____ (ініціали (ініціал імені), прізвище)

Керівник закладу охорони здоров'я

_____ (підпис)

_____ (ініціали (ініціал імені), прізвище)